

Рецензія
на дисертацію Музичук Галини Олегівни
на тему «Психологічне благополуччя пацієнтів нейрофункціональної
хірургії», подану на здобуття наукового ступеня доктора філософії зі
спеціальності 053 — психологія

Представлена на рецензування робота є ґрунтовним науковим дослідженням, спрямованим на системне вивчення психологічного благополуччя осіб, які проходять нейрофункціональні хірургічні втручання. Авторка комплексно розглядає психоемоційний стан, когнітивні функції, рівень тривожності, депресивних проявів та стресу у пацієнтів із фармакорезистентною епілепсією та хворобою Паркінсона, а також визначає роль адаптаційних механізмів, життєвих смислів і соціальної підтримки у формуванні якості їхнього життя.

У вступі чітко та аргументовано розкрито актуальність теми, показано місце проблеми психологічного благополуччя в сучасній парадигмі медичної психології та нейрохірургії. Здійснено огляд сучасних теоретичних підходів, проаналізовано прогалини в існуючих дослідженнях і обґрунтовано потребу в розробці спеціалізованих діагностично-психокорекційних програм для цієї категорії хворих. Формулювання мети, завдань, об'єкта й предмета відповідає стандартам дисертаційних робіт. Особливо цінним є акцент на науковій новизні: вперше створено інтегральну модель психологічного благополуччя саме для пацієнтів нейрофункціональної хірургії, систематизовано детермінанти цього феномена та обґрунтовано його структурні компоненти.

Теоретичний розділ демонструє високий рівень опрацювання літератури. Авторка вдало інтегрує теорії стресу й копінгу, концепції життєвих смислів та соціальної підтримки, адаптуючи їх до специфіки хронічних неврологічних захворювань і нейрохірургічного лікування. Запропонована концептуальна модель чітко відображає багатокomпонентну природу психологічного благополуччя та ієрархію факторів впливу, що дає змогу глибше зрозуміти механізми емоційної регуляції в умовах тяжкої соматичної патології.

Емпірична частина вирізняється методичною чіткістю. Створено й апробовано спеціалізований психодіагностичний комплекс, який охоплює основні виміри психологічного благополуччя та когнітивного статусу, адаптований до особливостей контингенту. Використано сучасні статистичні методи, що забезпечило надійність отриманих результатів. Особливо цінними є розроблені чотири психологічні профілі пацієнтів, які враховують комбінацію клінічних, емоційних і соціальних характеристик, а також уніфікований протокол перед- і післяопераційного психологічного супроводу, спрямований на раннє виявлення ризиків декомпенсації та формування індивідуальних програм підтримки.

Практична значущість роботи незаперечна: отримані дані та рекомендації можуть бути впроваджені в роботу нейрохірургічних, неврологічних і психологічних служб, сприяючи підвищенню ефективності лікування та реабілітації.

Результати дослідження опубліковано у вітчизняних і міжнародних фахових виданнях, неодноразово представлено на наукових форумах. Рівень оригінальності тексту високий (за даними перевірки – 12,3 % збігів, що свідчить про високу унікальність тексту).

Єдиним побажанням до подальшого розвитку теми є доцільність детальнішого аналізу специфіки емоційних розладів у межах кожного з виділених психологічних профілів, що дозволить ще точніше диференціювати психокорекційні заходи.

Висновок. Дисертаційна робота є зрілим, теоретично й емпірично обґрунтованим дослідженням, яке має виразну наукову новизну та значний практичний потенціал. Після врахування висловленого зауваження та фінального стилістичного редагування текст повністю відповідає вимогам, що ставляться до дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора філософії (кандидата психологічних наук), і може бути рекомендована до захисту. Дисертаційна робота Музичук Г.О. на тему «Психологічне благополуччя пацієнтів нейрофункціональної хірургії» є завершеною, логічно

побудованою, самостійною науковою працею, яка виконана відповідно до встановлених вимог, на належному рівні, відповідає вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня докторів філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року №261 (зі змінами); Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої Вченої Ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2017 року №40 (із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки №759 від 31 травня 2019 року) і може бути рекомендована до захисту на здобуття наукового ступеня доктора філософії у разовій спеціалізованій Вченій раді у галузі знань 05 – соціальні та поведінкові науки, спеціальність 053 – Психологія.

Рецензент:

кандидат психологічних наук, доцент
завідувачка кафедри соціальної психології
Київського інституту сучасної психології
та психотерапії

Трофімова Д.О.